

ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ КАДРОВОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ

DOI: <http://doi.org/10.26565/1727-6667-2022-1-06>

УДК 351.9

Тучак Микола Олексійович,

доцент кафедри права, національної безпеки та європейської інтеграції

Навчально-наукового інституту «Інститут державного управління»

Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна,

майдан Свободи, 4, м. Харків, 61022, Україна

ORCID ID: <http://orcid.org/0000-0002-3944-9935>

e-mail: tuchak-n-a@ukr.net

ДИСКУСІЙНІ ПИТАННЯ ПРАВОЗАСТОСУВАННЯ АНТИКОРУПЦІЙНОГО ЗАКОНОДАВСТВА

Анотація. Дослідження антикорупційного законодавства в сучасний період є актуальним для встановлення неоднозначних формулювань у визначеннях, дублювання зобов'язань тощо, оскільки деякі формулювання є спірними і широко обговорюються науковцями і практиками. Досконалі визначення дадуть змогу однаково сприймати вимоги антикорупційного законодавства суб'єктами відповідальності та суб'єктами запобігання та протидії корупції та будуть ефективно використовуватись в механізмі запобігання і протидії корупції, що в свою чергу дозволить вести ефективну політику у сфері протидії корупції в Україні.

Об'єктом дослідження є суспільні відносини, які виникають у процесі протидії корупції в Україні. Предметом дослідження є організаційно-правове регулювання запобігання і протидія корупції в контексті сучасної антикорупційної стратегії.

Аналізуючи чинне антикорупційне законодавство, не можливо не зупинитися на такому аспекті, як визначення членів сім'ї за ст.1 та членів сім'ї суб'єкта декларування в примітці ст.46 і вимогою зазначати дані про об'єкт декларування, що перебував у володінні або користуванні членів сім'ї суб'єкта декларування, за ч.2 ст 46 Закону України «Про запобігання корупції». Зазначені визначення потребують узгодженості для їх однакового сприйняття та реалізації в механізмі запобігання та протидії корупції.

Окремої уваги заслуговують питання щодо доцільності подання декларації особами, зазначеними у пункті 1, підпунктах «а», «в» і «г» пункту 2 частини першої статті 3 вказаного вище Закону, які припиняють діяльність, пов'язану з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, і подають декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за період, не охоплений раніше поданими деклараціями. Також обґрунтована необхідність внесення Державного бюро розслідувань до переліку спеціально уповноважені суб'єкти у сфері протидії корупції.

Ключові слова: запобігання і протидія корупції, суб'єкти запобігання та протидії корупції, суб'єкта декларування, члени сім'ї суб'єкта декларування, спеціально уповноважені суб'єкти у сфері протидії корупції.

Як цитувати: Тучак М.О. Дискусійні питання правозастосування антикорупційного законодавства. *Теорія та практика державного управління*. 2022. Вип. 1 (74). С. 79–87. <http://doi.org/10.26565/1727-6667-2022-1-06>

Вступ. Конституція України[1] визначає, що людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються найвищою соціальною цінністю а права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Установлений пріоритет прав і свобод людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави зумовлює пошук шляхів удосконалення чинного законодавства України.

У вітчизняній юридичній науці залишаються дискусійними питання щодо окремих визначень у чинному антикорупційному законодавстві, що є предметом розгляду на науковому рівні.

Одним із пріоритетних завдань, поставлених перед державою є удосконалення законодавства у сфері запобігання та протидії корупції з метою усунення чинників, що негативно впливають на ефективність правозастосування. Необхідність створення ефективного механізму запобігання і протидії корупції зазначається у Антикорупційній стратегії затвердженій Законом України «Про засади державної антикорупційної політики на 2021-2025 роки» [2]. Метою Антикорупційної стратегії визначається досягнення суттєвого прогресу в запобіганні та протидії корупції, а також забезпечення злагодженості та системності антикорупційної діяльності всіх органів державної влади та органів місцевого самоврядування. У ній корупція розглядається як ключова перешкода стабільному економічному зростанню і розбудові ефективних та інклюзивних демократичних інститутів. Передбачено, що положення нормативно-правових актів та їх проектів потребують подальшого удосконалення для усунення можливих колізії, прогалини та інші корупціогенні фактори, що зумовлюють неоднозначне тлумачення, порушення принципу правової визначеності та системні корупційні ризики у сферах запобігання корупції.

Огляд літератури. Питанням вдосконалення антикорупційного законодавства України приділялась увага на науковому рівні О.О. Акімов, Є.О. Алісов, С.М. Алфьоров, В.С. Бабкова, М.Ю. Бездольний, В.С. Веприцький, Ю.В. Боковикова, О.Ю. Бусол, Є.В. Вандін, Р.В. Войтюк, П.І. Гаман, С.М. Гусаров, Д.В. Єренко, О.В. Іванов, С.М. Кізь, С.М. Клімова, М.М. Луценко, В.П. Корж, В.М. Куц, О.М. Музичук, Р.М. Тучак, Т.В. Ковальова, М.І. Мельник, В.О. Навроцький, С.Г. Омельченко, А.І. Редька, О.П. Рябченко, О.С.Шатрава, М.І. Хавронюк, Ю. Чернега, В.І. Шакун, Н.М. Ярмиш та інші.

Важливим джерелом актуальної інформації є Конституція України, законодавчі акти, підзаконні нормативно-правові акти [1–16].

Проте правове регулювання запобігання корупції в державі ще недостатньо досліджено та вимагає подальшого вивчення та аналізу.

Мета статті – дослідження нормативно-правового регулювання запобігання і протидії корупції за антикорупційним законодавством України, визначити вади правозастосування, протиріччя і прогалини в чинному законодавстві, та окреслити шляхи їх вирішення.

Методологія дослідження. В ході підготовки даного матеріалу було використано методи порівняльного аналізу, з метою визначення слабких і сильних сторін досліджуваного антикорупційного законодавства та синтезу, для виявлення проблем у механізмі запобігання корупції щодо видів декларацій, строків їх подання і необхідності декларування об'єктів що належать членам сім'ї суб'єкта декларування.

Основні результати дослідження. Перед усім залишається актуальним вирішення проблеми щодо подання декларацій та зазначення в них доходів членів сім'ї суб'єкта декларування. У ст. 45 Закону України «Про запобігання корупції» [3] передбачено подання декларацій, особами:

- щорічно до 1 квітня подавати шляхом заповнення на офіційному веб-сайті Національного агентства декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування за минулий рік за формою, що визначається Національним агентством.

- які припиняють діяльність, пов'язану з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, подають декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за період, не охоплений раніше поданими деклараціями.

- які припинили діяльність, пов'язану з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, або іншу діяльність, зазначену у підпунктах «а», «в» і «г» пункту 2 частини першої статті 3 Закону України «Про запобігання корупції», і зобов'язані наступного року після припинення діяльності подавати в установленому порядку декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за минулий рік.

В деклараціях зазначається великий обсяг інформації про об'єкти декларування, зокрема які є власністю, перебувають у володінні чи користування, а також перебували у володінні або користуванні (є власністю третіх осіб) у суб'єкта декларування та членів його сім'ї.

Членом сім'ї у відповідності до ст.1 Закону України «Про запобігання корупції» є особа, яка перебуває у шлюбі із суб'єктом, зазначеним у частині першій статті 3 зазначеного Закону, та діти зазначеного суб'єкта до досягнення ними повноліття - незалежно від спільного проживання із суб'єктом, а також будь-які особи, які спільно проживають, пов'язані спільним побутом, мають взаємні права та обов'язки із суб'єктом, зазначеним у частині першій статті 3 вказаного Закону (крім осіб, взаємні права та обов'язки яких не мають характеру сімейних), у тому числі особи, які спільно проживають, але не перебувають у шлюбі. Приміткою у ст. 46 Закону України «Про запобігання корупції» визначається, що цілях розділу VII з урахуванням положень статті 1 вище вказаного

Закону членами сім'ї суб'єкта декларування, які не є його подружжям або неповнолітніми дітьми станом на останній день звітного періоду, вважаються особи, що спільно проживали із суб'єктом декларування станом на останній день звітного періоду або сукупно протягом не менше 183 днів протягом року, що передує року подання декларації.

Особа, яка припиняє діяльність, пов'язану з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, та подає декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за період, не охоплений раніше поданими деклараціями, у відповідності до абзацу 1 ч.2 ст.45 Закону України «Про запобігання корупції». Тобто така декларація: 1. Подається за певний період поточного року 2. Охоплений нею період в переважній більшості менше календарного року. Проблема виникає у тих, хто припиняє діяльність, пов'язану з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, а особи, що спільно проживали з ним сукупно протягом не менше 183 днів протягом року, що передує року подання декларації і були членами сім'ї за трьома ознаками (спільно проживали, пов'язані спільним побутом, мали взаємні права та обов'язки із суб'єктом) на момент припинення діяльності не мають статусу член сім'ї. В такому випадку суб'єкт декларування позбавлений можливості отримати інформацію про об'єкти декларування в тому числі і тих, що перебували у володінні або користуванні осіб, які мали статус члена сім'ї і зазначались в такому статусі у попередніх деклараціях. До того ж, як зазначалося раніше, період, охоплений такою декларацією може бути навіть менше 183 днів.

Разом з тим, доречним було би передбачити однакові строки спільного проживання, не менше половини днів протягом звітного періоду у понятті члени сім'ї суб'єкта декларування, та строку, який вже передбачений у ч. 2. ст.46 ЗУ «Про запобігання корупції» яка визначає, що дані про об'єкт декларування, що перебував у володінні або користуванні членів його сім'ї, зазначається в декларації, якщо такий об'єкт перебував у володінні або користуванні станом на останній день звітного періоду або протягом не менше половини днів протягом звітного періоду. Запропонований строку є логічним і стосуватиметься як до об'єктів, що мають декларуватись так і строку протягом якого особи проживають разом і визначаються як члени сім'ї. Уніфікація в цьому випадку стосуватиметься до членів сім'ї та об'єктів декларування цих членів сім'ї.

Звертає на себе увагу практиків і доцільність подання декларації особою, яка припиняє діяльність, пов'язану з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, або іншу діяльність, зазначену у підпунктах «а», «в» і «г» пункту 2 частини першої статті 3 Закону України «Про запобігання корупції», адже ця особа подає декларацію осіб, що припинили, за минулий рік. А у випадках, коли припинення діяльності співпадає з 31 грудня і особа подала декларацію відповідно до абзацу 1 ч. 2 ст. 45 Закону і нею охоплено період з 01 січня до 31 грудня (включно) звітного року (тобто весь рік), то подання декларації після звільнення є тотожними за виключенням назви.

Національне агентство з питань запобігання корупції, як контролюючий орган, у своїх Роз'ясненнях щодо застосування окремих положень Закону України «Про запобігання корупції» стосовно заходів фінансового контролю (подання декларації, повідомлення про суттєві зміни в майновому стані, повідомлення про відкриття валютного рахунку) від 29.12.2021 № 11 у п.5 [4] визначено особливості декларування для осіб, що звільняються або іншим чином припиняють діяльність, яка передбачає обов'язок подання декларації, 31 грудня. Суб'єкти декларування зобов'язані подати декларацію при звільненні до 30 січня включно та, за певних умов, можуть не подавати щорічної декларації (після звільнення).

Декларація при звільненні таких осіб охоплює період з 01 січня до 31 грудня (включно) звітного року. За умов (у сукупності), що декларація при звільненні:

- охоплює період з 01 січня до 31 грудня (включно) звітного року (тобто весь рік),
- містить дані про об'єкти декларування станом на кінець доби останнього дня року, вважається, що особа при поданні такої декларації виконала вимоги абзаців 1 та 2 ч. 2 ст. 45 Закону одночасно. Відповідно, така особа може не подавати щорічної декларації (після звільнення).

Позиція Національного агентства з питань запобігання корупції є логічною і зрозумілою, однак Роз'яснення щодо застосування окремих положень Закону України «Про запобігання корупції» стосовно заходів фінансового контролю, мають рекомендаційний характер. У разі вилучення із переліку видів декларації тієї, що зобов'язує особу, яка припиняє діяльність, пов'язану з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування подати її, втратить свою актуальність п.5 вище зазначених Роз'яснень.

Також звертаємо увагу на те, що у ст.1 Закону України «Про запобігання корупції» визначені спеціально уповноважені суб'єкти у сфері протидії корупції - органи прокуратури, Національної поліції, Національне антикорупційне бюро України, Національне агентство з питань запобігання корупції. В ній визначені і органи в яких створені регулярні канали повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень [5;6] – способи захищеного (у тому числі анонімного) повідомлення інформації викривачем органам прокуратури [7], Національній поліції [8], Національному антикорупційному бюро України [9], Державному бюро розслідувань [10], Національному агентству з питань запобігання корупції [3]. Крім викривачів до спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції у відповідності до стаття 24 зобов'язані звернутись особи, уповноважені на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, прирівняні до них особи у разі надходження пропозиції щодо неправомірної вигоди або подарунка і письмово повідомити про пропозицію, а одержані чи виявлені предмети неправомірної вигоди, подарунки зберігати в органі до їх передачі цим спеціально уповноваженим суб'єктам.

Державне бюро розслідувань не входить до переліку спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції, однак в цьому органі створені регулярні канали повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з

корупцією правопорушень. Крім того Державне бюро розслідувань розслідує будь-які злочини, вчинені високопосадовцями, в тому числі і корупційні, якщо жодна з умов підслідності НАБУ не наявна. Виникає питання чи є повідомлення подане належним чином про неправомірну вигоду або подарунок отриманий особою, що вчинила цей злочин який підслідний ДБР?

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших досліджень.

На підставі вище зазначеного сформулюємо пропозиції про доцільність внесення зміни до чинного законодавства:

1. Визначитись на законодавчому рівні чи зобов'язані суб'єкти декларування зазначати об'єкти декларування осіб, які на момент припинення діяльності, пов'язану з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, не є членами його сім'ї, однак за сукупністю ознак зазначались як члени сім'ї в декларації за попередній звітний період.

2. Вважаєм за доцільне до визначення члени сім'ї яке зазначено у ст. 1 та примітці ст. 46 ЗУ «Про запобігання корупції» внести зміни і передбачити таке ж формулювання щодо спільного проживання осіб з суб'єктом декларування як це передбачено ч. 2. ст.46 (протягом не менше половини днів протягом звітного періоду). Такі зміни призведуть до однакового сприйняття суб'єктами декларування, хто є членом його сім'ї за кількістю спільно прожитого із суб'єктом декларування часу і за який час необхідно декларувати об'єкти, які були у володінні чи користуванні, у тому числі таких членів сім'ї.

3. Абзац перший частини другої статті 45 ЗУ «Про запобігання корупції» виключити.

4. Доповнити ст.1 ЗУ «Про запобігання корупції» про спеціально уповноважені суб'єкти у сфері протидії корупції органом - Державне бюро розслідувань.

Підсумовуючи необхідно зазначити, що дослідження нормативно-правових актів визначило необхідність внесення змін та доповнень до Закону України «Про запобігання корупції». За умови реалізації зазначених пропозицій щодо вдосконалення нормативно-правового регулювання запобігання і протидії значно підвищиться ефективність фінансового контролю як механізму запобігання і протидії корупції, поліпшить однозначність і узгодженість між статтями зазначеного закону, призведе до покращення розуміння щодо його правозастосування.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року. Дата оновлення: 01.01.2020 URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1700-18/page> (дата звернення: 02.03.2023).

2. Антикорупційна стратегія на 2021-2025 роки затверджена Законом України «Про засади державної антикорупційної політики на 2021-2025 роки» від 20 червня 2022 року № 2322-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2322-20/print#n93> (дата звернення: 02.03.2023).

3. Про запобігання корупції. Закон України від 14 жовтня 2014 року № 1700-VII. Дата оновлення : 1.01.2023, URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text> (дата звернення: 02.03.2023).

4. Роз'яснення щодо застосування окремих положень Закону України «Про запобігання корупції» стосовно заходів фінансового контролю (подання декларації, повідомлення про суттєві зміни в майновому стані, повідомлення про відкриття валютного рахунку): Національне агентство з питань запобігання корупції від 29.12.2021 № 11. URL:<https://wiki.nazk.gov.ua/category/deklaruvannya/> (дата звернення: 02.03.2023).

5. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 року № 2341-III. Дата оновлення: 27.01.2023 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text> (дата звернення: 02.03.2023).

6. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 року № 8073-X. Дата оновлення: 27.01.2023 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text> (дата звернення: 02.03.2023).

7. Про прокуратуру: Закон України від 14 жовтня 2014 року №1697-VII. Дата оновлення: 07.05.2022 URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18#Text> (дата звернення: 02.03.2023).

8. Про Національну поліцію: Закон України від 2 липня 2015 року № 580-VIII. Дата оновлення: 06.02.2023 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text> (дата звернення: 02.03.2023).

9. Про Національне антикорупційне бюро України: Закон України 14 жовтня 2014 року № 1698-VII. Дата оновлення: 01.10.2022 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1698-18#Text> (дата звернення: 02.03.2023).

10. Про Державне бюро розслідувань: Закон України від 12 листопада 2015 року № 794-VIII. Дата оновлення: 07.05.2022 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-19#Text> (дата звернення: 02.03.2023).

11. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти корупції: офіційний переклад. Дата оновлення: 18.10.2006 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_c16#Text (дата звернення: 02.03.2023).

12. Про ратифікацію Конвенції Організації Об'єднаних Націй проти корупції: Закон України від 18 жовтня 2006 року N 251-V. Дата оновлення: 18.10.2006 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_c16#Text (дата звернення: 02.03.2023).

13. Кримінальна конвенція про боротьбу з корупцією (ETS 173) офіційний переклад. Дата оновлення: 18.10.2006 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_101#Text (дата звернення: 02.03.2023).

14. Про ратифікацію Кримінальної конвенції про боротьбу з корупцією: Закон України від 18 жовтня 2006 року N 252-V. Дата оновлення: 18.10.2006. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/252-16#Text> (дата звернення: 02.03.2023).

15. Цивільна конвенція про боротьбу з корупцією: офіційний переклад. Конвенцію ратифіковано Законом України N 2476-IV (2476-15) від 16.03.2005. Дата оновлення: 16.03.2005. URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_102#Text (дата звернення: 02.03.2023).

16. Про ратифікацію Цивільної конвенції про боротьбу з корупцією: Закон України від 16 березня 2005 року N 2476-IV Дата оновлення: 18.10.2006. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/252-16#Text> (дата звернення: 02.03.2023).

Стаття надійшла до редакції 23.10.2022

Стаття рекомендована до друку 10.11.2022

Mykola Tuchak, Associate Professor of the Department of Law,
National Security and European Integration,
Educational and Scientific Institute «Institute of Public Administration»,
V. N. Karazin Kharkiv National University, 4 Svobody Sq., Kharkiv, 61022, Ukraine
ORCID ID: <http://orcid.org/0000-0002-3944-9935> e-mail: tuchak-n-a@ukr.net

CONTROVERSIAL ISSUES OF ENFORCEMENT OF ANTI-CORRUPTION LEGISLATION

Abstract. Nowadays, the anti-corruption legislation study is significant for establishing such wording in the definitions that will be equally perceived by the subjects of responsibility and subjects of prevention and counteraction to corruption and will be effectively used in the mechanism of corruption prevention and counteraction.

This modernization will allow for an effective anti-corruption policy in Ukraine.

The object of the study is social relations arising in the process of combating corruption in Ukraine. The subject of the study is the organizational and legal regulation of prevention and counteraction corruption in the context of the modern anti-corruption strategy.

The article aims to identify the disadvantages of law enforcement, contradictions, and gaps in the current anti-corruption legislation and to outline the ways to eliminate them.

When analyzing the current anti-corruption legislation, it is impossible not to focus on such an aspect as the definition of family members under Article 1 and the declarant family members in the note of Article 46, and information about the object of declaration that was in the possession or use of the declarant family members in the second part of Article 46 of the Law of Ukraine “On Prevention of Corruption”.

These definitions must be consistent for their uniform perception and implementation in preventing and counteracting corruption.

Particular attention should be paid to the practicality of filing a declaration for the previous year by persons who have ceased activities related to the performance of state or local government functions or other activities specified in subparagraphs “a”, “c” and “d” of paragraph 2 of the first part of Article 3 of the Law mentioned above. It also substantiates the need to include the State Bureau of Investigation in the list of specially authorized subjects combating corruption.

Keywords: *prevention and counteraction corruption, subjects of prevention and counteraction corruption, subject of declaration, family members of the subject of declaration, specially authorized subjects in the field of counteraction corruption.*

In cites: Tuchak M. (2022). Controversial Issues of Enforcement of Anti-Corruption Legislation. *Theory and Practice of Public Administration*, 1 (74), pp. 79–87. <http://doi.org/10.26565/1727-6667-2022-1-06> [in Ukrainian].

REFERENCES

1. The Constitution of Ukraine: Adopted at the fifth session of the Verkhovna Rada of Ukraine on June 28, 1996. Date of update: 01.01.2020 URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1700-18/page> (accessed: 02.03.2023) [in Ukrainian].

2. The Anti-Corruption Strategy for 2021-2025 was approved by the Law of Ukraine «On the Principles of State Anti-Corruption Policy for 2021-2025» of June 20, 2022, No. 2322-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2322-20/print#n93> (accessed 02.03.2023) [in Ukrainian].

3. On the Prevention of Corruption. Law of Ukraine of October 14, 2014, No. 1700-VII. Date of update: 1.01.2023, URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text> (accessed on 02.03.2023) [in Ukrainian].

4. Clarification on the application of certain provisions of the Law of Ukraine «On Prevention of Corruption» regarding financial control measures (submission of a declaration, notification of significant changes in property status, notification of opening a foreign currency account): National Agency for the Prevention of Corruption of 29.12.2021 No. 11. URL: <https://wiki.nazk.gov.ua/category/deklaruvannya/> (accessed 02.03.2023) [in Ukrainian].

5. Criminal Code of Ukraine of April 5, 2001 NO. 2341-III. Date of update: 27.01.2023 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text> (accessed on 02.03.2023) [in Ukrainian].

6. Code of Ukraine on Administrative Offenses of January 7, 1984, No. 8073-X. Date of update: 27.01.2023 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text> (accessed on 02.03.2023) [in Ukrainian].

7. On the Prosecutor's Office: Law of Ukraine of October 14, 2014 NO. 1697-VII. Date of update: 07.05.2022 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18#Text> (accessed: 02.03.2023) [in Ukrainian].

8. On the National Police: Law of Ukraine of July 2, 2015 NO. 580-VIII. Date of update: 06.02.2023 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text> (accessed: 02.03.2023) [in Ukrainian].

9. On the National Anti-Corruption Bureau of Ukraine: Law of Ukraine of October 14, 2014, No. 1698-VII. Date of update: 01.10.2022 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1698-18#Text> (accessed: 02.03.2023) [in Ukrainian].

10. On the State Bureau of Investigation: Law of Ukraine of November 12, 2015, No. 794-VIII. Date of update: 07.05.2022 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-19#Text> (accessed: 02.03.2023) [in Ukrainian].

11. United Nations Convention against Corruption: official translation. Date of update: 18.10.2006 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_c16#Text (accessed 02.03.2023) [in Ukrainian].

12. On Ratification of the United Nations Convention against Corruption: Law of Ukraine of October 18, 2006 N 251-V. Date of update: 18.10.2006 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_c16#Text (accessed 02.03.2023) [in Ukrainian].

13. Criminal Convention on Corruption (ETS 173) official translation. Date of update: 18.10.2006 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_101#Text (accessed on 02.03.2023) [in Ukrainian].

14. On Ratification of the Criminal Convention on Corruption: Law of Ukraine of October 18, 2006 N 252-V. Date of update: 18.10.2006. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/252-16#Text> (accessed 02.03.2023) [in Ukrainian].

15. The Civil Convention on Corruption: official translation. The Convention was ratified by the Law of Ukraine No. 2476-IV (2476-15) of 16.03.2005. Date of update: 16.03.2005. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_102#Text (accessed 02.03.2023) [in Ukrainian].

16. On Ratification of the Civil Convention on Corruption: The Law of Ukraine of March 16, 2005 N 2476-IV Date of update: 18.10.2006. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/252-16#Text> (accessed on 02.03.2023) [in Ukrainian].

The article was received by the editors 23.10.2022

The article is recommended for printing 10.11.2022